

XXIV. évf. 10. szám 2023. október 19.

Megjelenik kéthetente

Kötelező termékjelölés

Bár az árujelölés 2017. évtől kötelező, de úgy tapasztaljuk, hogy érdemes és szükséges ismét foglalkozni vele. Az Európai Unióban - a nyomon követhetőségnek megfelelően - kizárólag úgy forgalmazható zöldség és gyümölcs, hogy a csomagoláson, a kiskereskedelmi értékesítés során pedig a pultra kihelyezett áru mellett, kötelezően fel kell tüntetni bizonyos adatokat.

Mivel a nagybani piacon nagytételű értékesítés zajlik, ezért az előbbi előírások (árucímkézés) vonatkoznak a forgalmazásra. Az árun jól látható, egyértelmű felirattal ellátott címkét, valamilyen stabilan rögzíthető módon kell elhelyezni.

A táblának az alábbiakat kell tartalmazni:

- **őstermelő, vagy az értékesítő nevét, címét, (importáru címkéjén a származási országot)**
- **az őstermelői tevékenységet igazoló FELÍR számot, továbbá**
- **a „saját őstermelői tevékenységből származó termék” megjegyzést, és**
- **a csomagolás dátumát**

Az EU bizonyos árufélékre nézve kötelezően előírja a minőségi osztály, a termékfajta, és méret feltüntetését is. Ezek az un. specifikus termékfélék, amelyek szabványba sorolhatók. A specifikus termékek listája: alma, körte, őszi-barack, nektarin, szamóca, paprika, paradicsom, saláta, citrusfélék, kivi, csemegeeszőlő, görög-dinnye, burgonya. Azon termelőknek, akik specifikus termékféléket termesztenek, értékesítenek javasoljuk, hogy ismerjék meg a szabvány előírásait, a termékek osztályba sorolásának kritériumait és aszerint jelöljék az árut.

A nálunk beszerző kiskereskedőkre, árubeszállítókra is érvényes a nyomon követhetőség betartása. Ezért felhívjuk a nagybanin értékesítő termelők, vállalkozók, vállalkozások figyelmét az árujelölés fontosságára, betartására. Részben, mert a nagybanin forgalmazott termékek jelölését, származását is bármikor ellenőrizheti a NÉBIH és hiányosságok esetén bírságot lehet adni. Másrészt vevőiknek felelősen adjanak el portékát, mivel az értékesítési lánc végén a

zöldségboltokban, a lakossági piacokon is számon kérheti a NÉBIH az előírásoknak való megfelelést és szabálytalanság esetén a kiskereskedőt bírságolja meg. Éppen ezért a nekik is azt tanácsoljuk győződjenek meg, hogy megfelelő címkézéssel ellátott terméket kínálnak-e megvételre.

A nyomon követhetőség feltétele az un. regisztráció szám megléte is. Ezt valamennyi nagybani piacon árusítónak (termelőnek, nagykereskedőnek) kötelező beszerezni, amit a területileg illetékes NÉBIH ad ki. Ezt akár ügyfélkapun online is lehet intézni.

Fagykár bejelentés

A mezőgazdasági károk hivatalos ügymenetét termelőink jól ismerik. Amennyiben ezek a károk olyan mértékűek, ami befolyásolja a nagytételű piaci értékesítést azt a helyiséggazdálkodáson jelezni kell. Az állandó értékesítő helyek következő szezonra történő biztosítása feltételekhez kötött. Ha a minimum hat hónapos piaci részvétel, vagy a havi 12 belépés teljesítése árualap hiányában nem teljesíthető a fagykarról szóló határozat bemutatásával a helyiséggazdálkodási igazgatóság eltekint a kötelezőségektől.

Árukiszállítás

Korábbi lapszámunkban is jeleztük társaságunk szándékát, hogy a napközbeni árukiszállítást bizonyos határok közé kívánja szorítani, illetve díjfizetéshez kötni. A térítés nélküli belépés lehetőségével való egyik visszaélés „trükkje” a fiktív szállítólevél, ami a házirend megszegése.

A nagykereskedő bérlőink alkalmi belépési engedélyekre vonatkozó kérései is folyamatosan a felügyelő, a videós szolgálat, vagy a helyiséggazdálkodás intézkedését igényli. Ezen esetek elkerülésére az alkalmi és/vagy a kereskedők által bekért árukiszállítók a jövőben 12:00 és 16:00 óra között kizárólag a speciálisan **árुकiszállító járművekre kiszabott belépési tarifa megfizetése mellett léphetnek piacra! Az intézkedés bevezetése 2023. november 1.**

PIACI HÍREK

Piaci látogatók

Az utóbbi hetekben két alkalommal fogadtunk kormányzati és fővárosi önkormányzati látogatókat.

Az Agrárminisztérium közigazgatási államtitkára, Dr. Andréka Tamás és a Budapest Vásárcsarnok Kft. igazgatója, Földes Tamás, valamint az ő munkatársaik jelezték, hogy szeretnék közelebről megismerni a piac történetét, a korábbi és a jelenlegi működési struktúráját, a piac fejlődési, fejlesztési terveit, eredményeit, továbbá a kispiacokat összefogó társasággal való közös munka lehetőségeit. Többek között az árujelölés témájában való együttműködést (Isd. fenti írásunkat).

A napokban pedig Kiss Ambrus általános főpolgár-helyettest és szakmai kollegáit fogadtuk. A látogatás tematikája a zöldség-gyümölcs termesztés, az ellátás, és a szerves hulladék kezelése. A témában tanulmány készítése is napirenden van. Egy nagyszabású nemzetközi lánchoz - az un. Milánói Városi Élelmiszerpolitikai Paktumhoz - csatlakozik, melyet már 74 országból, 240 város írt alá.

A nemzetközi FoodCLIC viszont egy az unió által finanszírozott projekt. Célja, hogy fenntarthatóbb városi élelmiszer-környezetet hozzon létre, és minden ember számára lehetővé tegye az egészséges és fenntarthatóan előállított élelmiszerekhez való hozzáférést.

Magyarország részéről a projektben részt vesz Budapest Főváros Önkormányzata is. A BNP Zrt-vel való találkozás során körvonalazódni látszott, hogy ebben a nagyon fontos és a jövőbe mutató programban milyen módon és módszerekkel tudunk részt vállalni.

Mindkét látogatás nagyon tartalmas és úgy a Budapest Vásárcsarnok, mint a főpolgármesteri hivatal munkatársaival tartalmas volt, amiből ígéretes együttműködés lehet.

Vendégeink záróprogramja a nagybani piacon való körséta, ami különleges élmény volt mindenki számára.

Termelői kötelezettségek

Sokak számára az őszi hónapok a szezonvéget jelentik. Legközelebb a jövő év tavaszán jönnek piacra, kötnek újból helybiztosítást. Ezzel kapcsolatban a termelőknek - mint minden évben, az idén is - kötelezettségük van. A helyiség-gazdálkodásra feltétlenül jelezni kell (legkésőbb december 20-ig) a jövő évi szándékukat, azaz mikortól kívánják az általuk állandó helyként jegyzett területet újból igénybe venni. A helyiség-gazdálkodás a bejelentést rögzíti és a szüneteltetés idejére - felmerülő igény esetén - más termelő számára kiadhatja.

Az egész éves helybiztosítással rendelkezők se feledkezzenek meg arról, hogy ugyancsak december közepéig nekik is nyilatkozni kell, 2024-ben egész éves helybiztosítást kívánnak-e kötni, vagy a két hónapos bonuszt veszik-e igénybe.

Minden állandó árusító helytel rendelkező termelőnek tudomásul kell venni, hogy a helybiztosítás utolsó hónapjában, vagy negyedévében is teljesíteni kell az előírt (12, illetve 36) belépésszámot, az éves lekötést pedig 120 belépéssel kell zárni.

FERIR azonosító

A termelői tevékenységet folytató vállalkozók, vállalkozások, őstermelők nyilvántartása a NÉBIH azonosító alapján regisztrált. A NÉBIH hivatal nyilvános portálján:

<https://portal.nebih.gov.hu/ostermele-kereso>

bárki szerezhethet információt a keresett őstermelő teljes neve, a FELIR száma, vagy adószáma, esetleg a születési adatai ismeretében. A portálon a termelői adatok tartalmaznak egy NÉBIH számot is, ami a termelő tevékenységi azonosítója. A nagybani piac ügyfélkezelése ezt a hosszú számsorból álló azonosítót nem igényli.

A nagybani piac a FELÍR azonosítókkal kiegészített ügyféllistája naprakész. Az új kártyaigénylésekhez, vagy nagykereskedői szerződéskötésekhez azonban be kell szerezni, és be kell mutatni ezt a nyilvántartási számot.